

Σχολή Πολιτικών Μηχανικών
Τομέας Γεωτεχνικής
ΕΔΑΦΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Ι

ΔΙΑΤΜΗΤΙΚΗ ΦΟΡΤΙΣΗ
Συσκευή απευθείας διάτμησης

Β.Ν. Γεωργιάννου, Α. Ζερβός
Καθηγήτρια, Επ. Καθ. Ε.Μ.Π.

Αθήνα, 16/4/2024

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

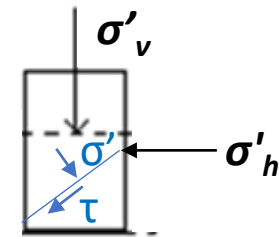

Τι έχουμε δει ως τώρα:

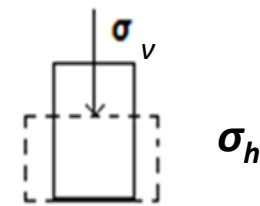
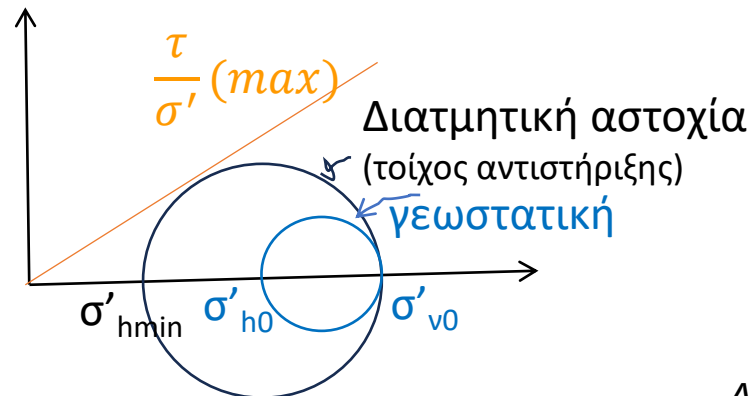
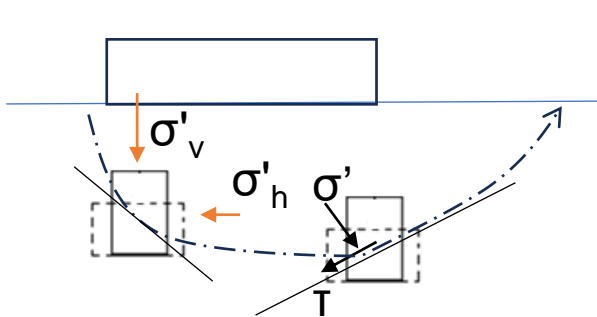
- Γεωστατικές τάσεις (ενεργός κατακόρυφη και οριζόντια)
- Ορθή ενεργός και διατμητική σε τυχαίο επίπεδο (κύκλος Mohr)
- Ενεργές τάσεις – παραμορφώσεις (καθιζήσεις) λόγω εκτεταμένης φόρτισης (μονοδιάστατη στερεοποίηση)

Οι ανωτέρω φορτίσεις δεν οδηγούν στην

Αστοχία: (κύκλοι Mohr) κάτω από την $(\tau/\sigma')_{max}$

- Σημειακή ή περιορισμένης έκτασης φόρτιση
- Ωθήσεις γαιών πίσω από τοίχο αντιστήριξης → Διατμητική αστοχία

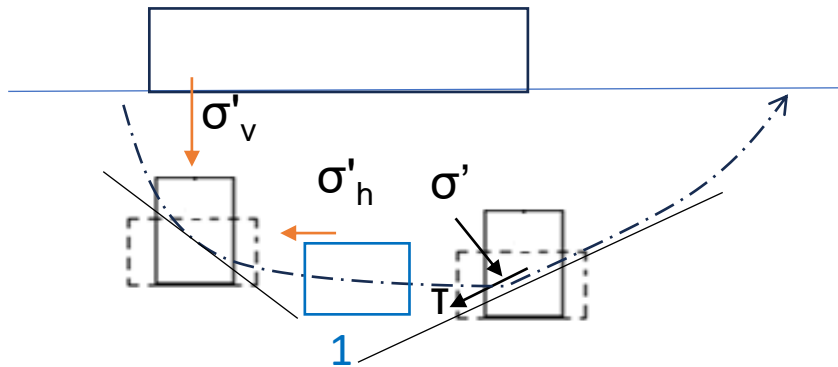

Αθήνα, 16/4/2024

ΔΙΑΤΜΗΤΙΚΗ ΑΣΤΟΧΙΑ

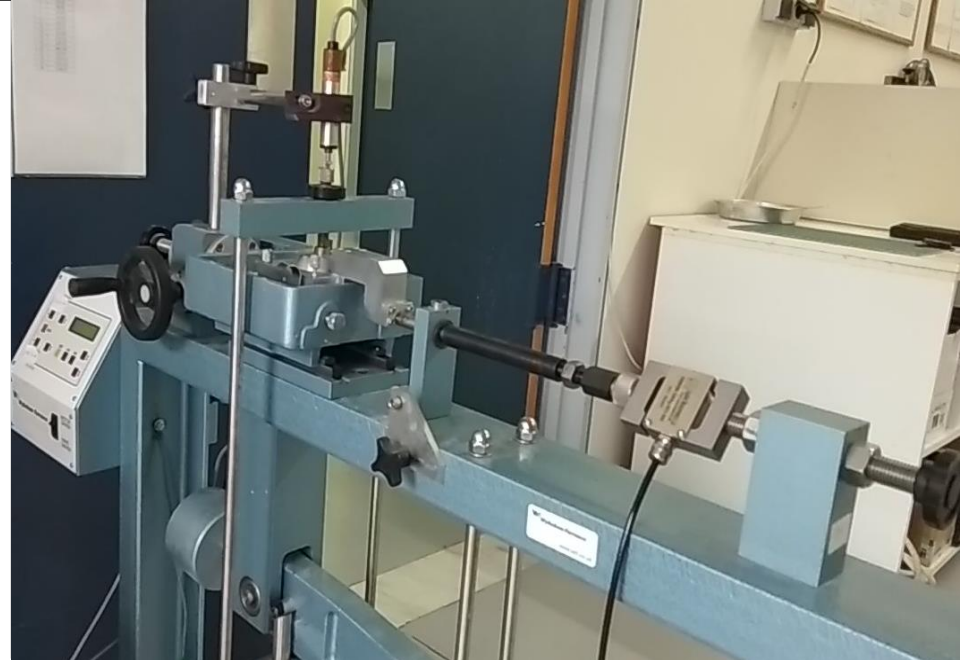
ΔΙΑΤΜΗΤΙΚΗ ΦΟΡΤΙΣΗ

Στη θέση 1: το επίπεδο αστοχίας ~ οριζόντιο
 $\sigma' = \sigma'_v$, τ οριζόντια

- Για να προσομοιωθεί αυτή η φόρτιση δηλ. υπό σταθερή σ'_v να προσδιοριστεί η μέγιστη διατμητική τ που θα οδηγήσει το εδαφικό στοιχείο στην αστοχία αναπτύχθηκε η συσκευή απευθείας διάτμησης

- Ειδική κατηγορία διατμητικής φόρτισης:
- Συσκευή απευθείας διάτμησης

ΔΟΚΙΜΗ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΔΙΑΤΜΗΣΗΣ

Shear box

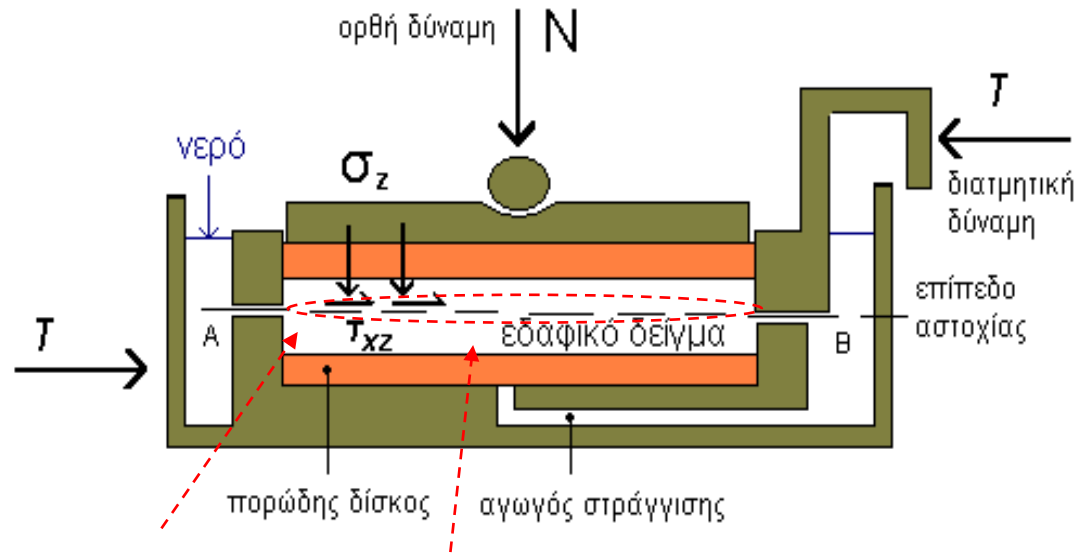

Shear box

Specimen preparation

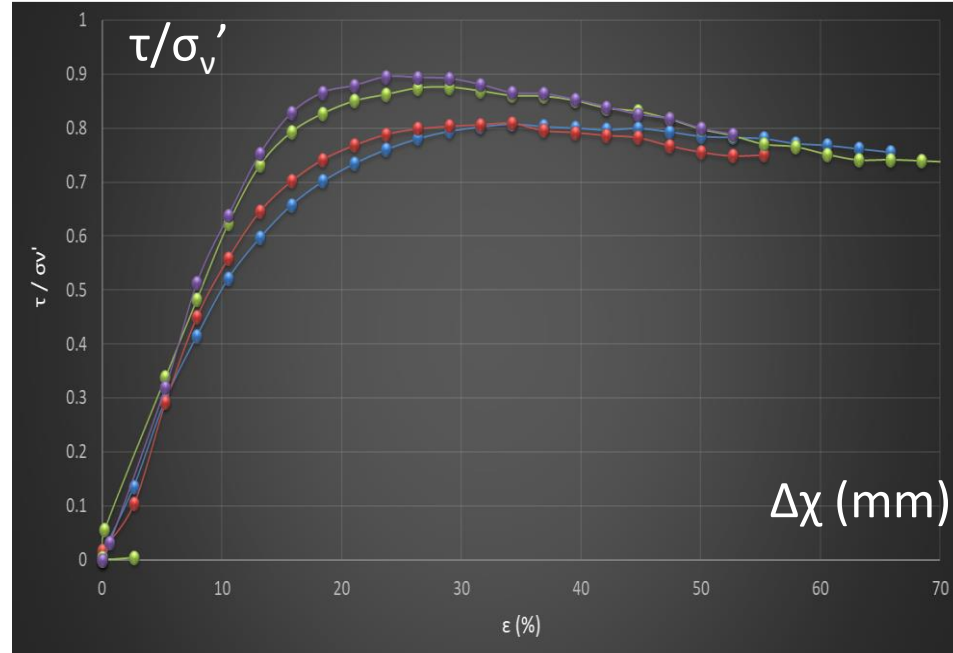
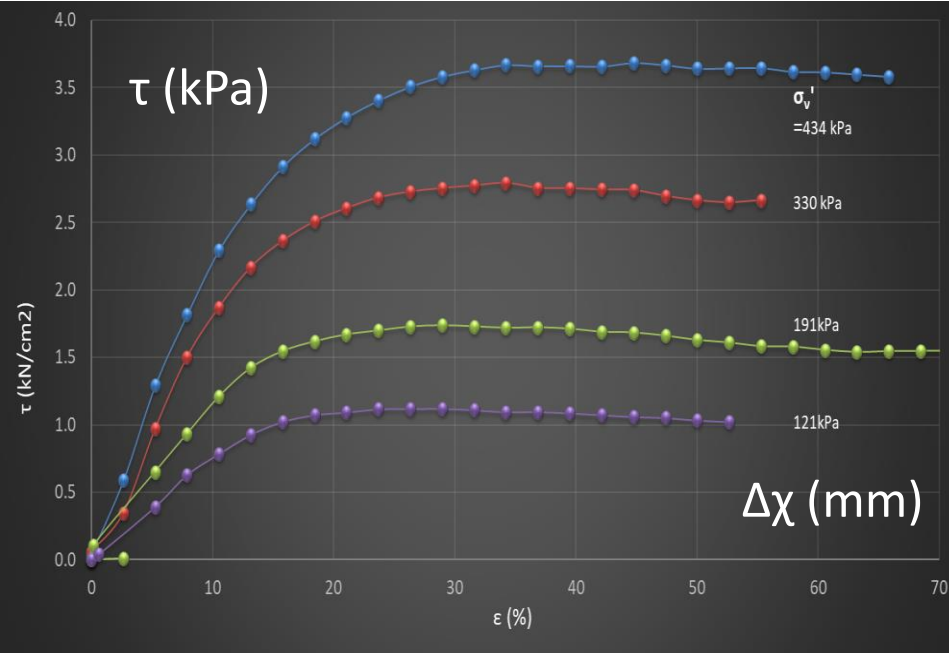
Διατμητικές παραμορφώσεις?

ανομοιογενείς

Συνθήκες στράγγισης?

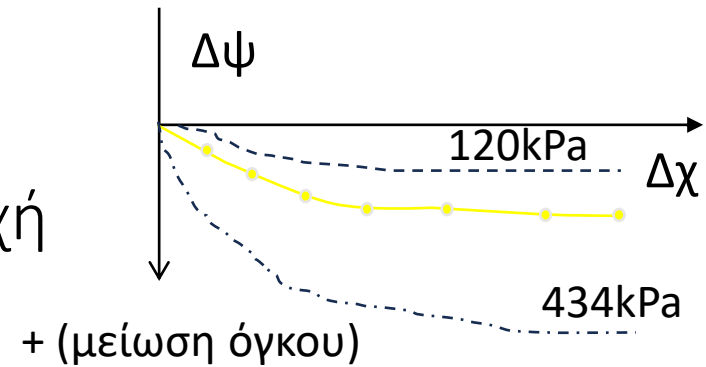
ελεύθερη στράγγιση = μεταβολή όγκου

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΟΚΙΜΩΝ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΔΙΑΤΜΗΣΗΣ ΣΕ ΧΑΛΑΡΗ ΑΜΜΟ

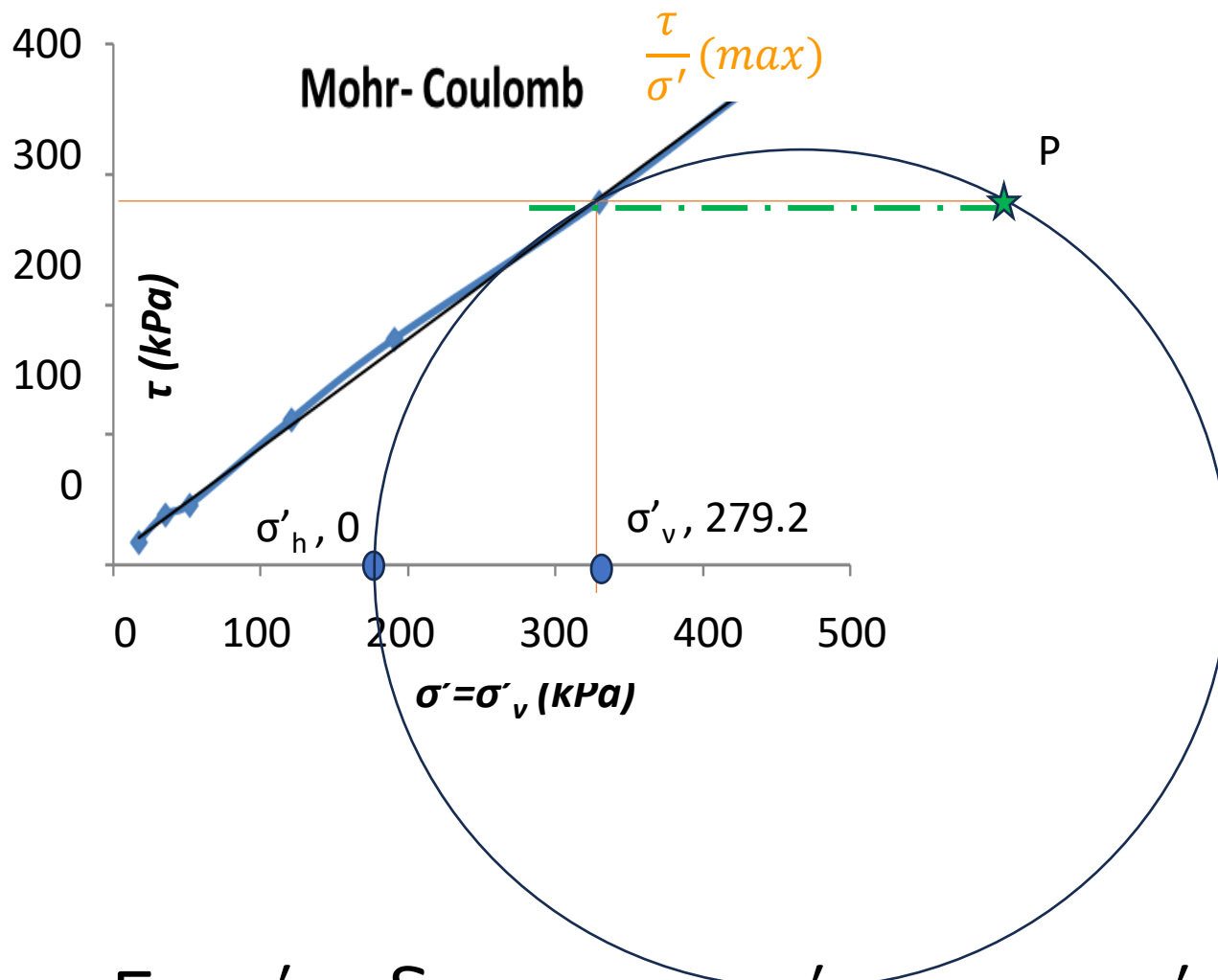

Σχέσεις τάσεων – παραμορφώσεων

1. μεγαλύτερη κατακόρυφη ενεργός τάση σ'_v μεγαλύτερη διατμητική αντοχή
2. μεγαλύτερη κατακόρυφη ενεργός τάση σ'_v μεγαλύτερη μείωση όγκου (κατακόρυφη μετακίνηση $\Delta\psi$)

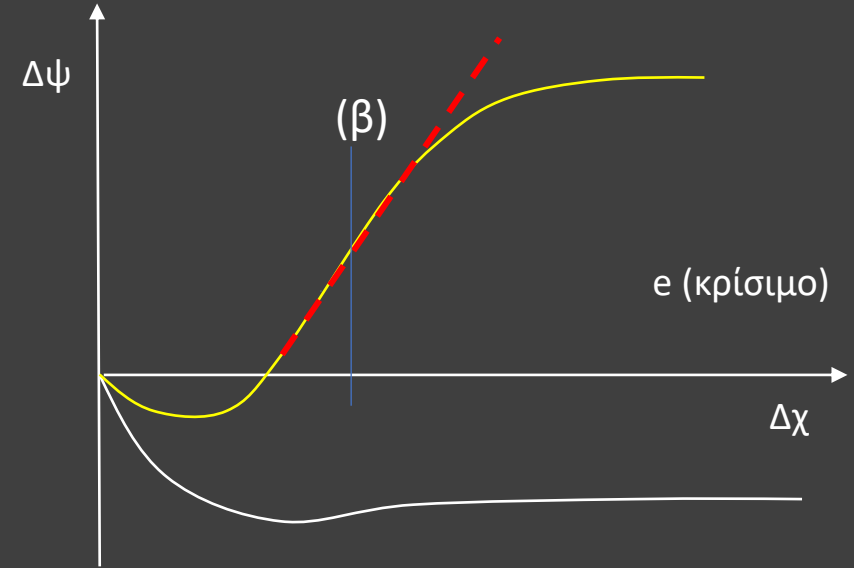
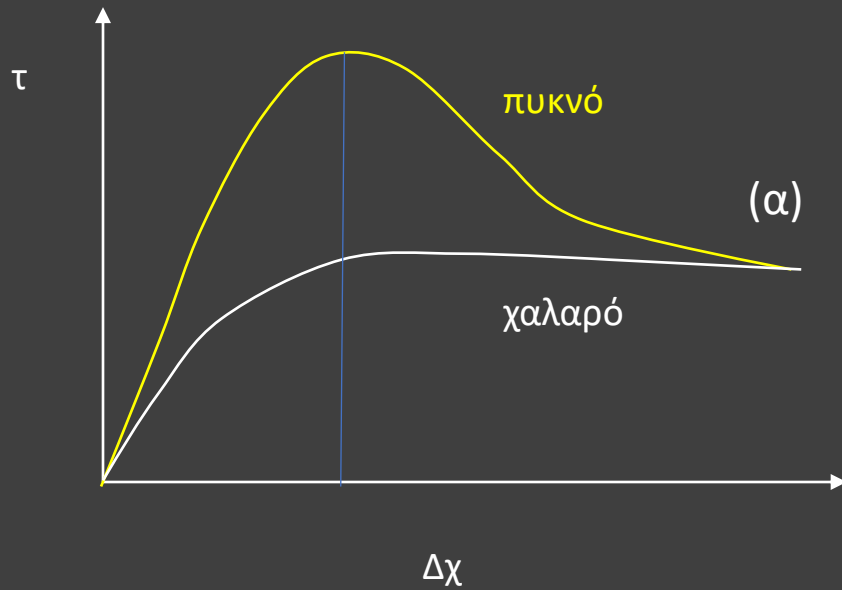

ορθή τάση σ' (kN/m ²)	Διατμητική τάση τ_{max} (kN/m ²)
434	368.3
330	279.2
191	173.7
121	112.0
52	46.1
35	38.9
17	17.5

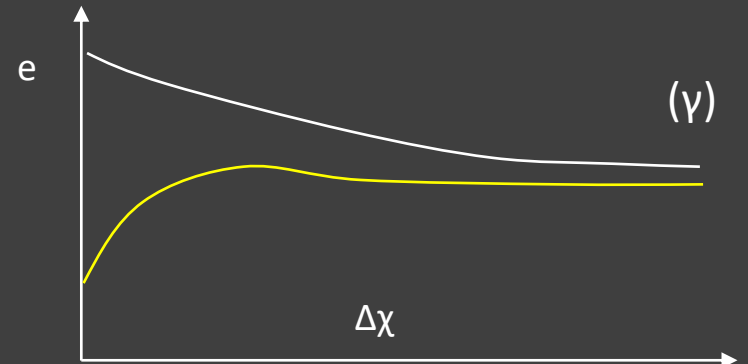

Γωνία διατμητικής αντοχής?
 $\tan(\tau_{max}/\sigma')$

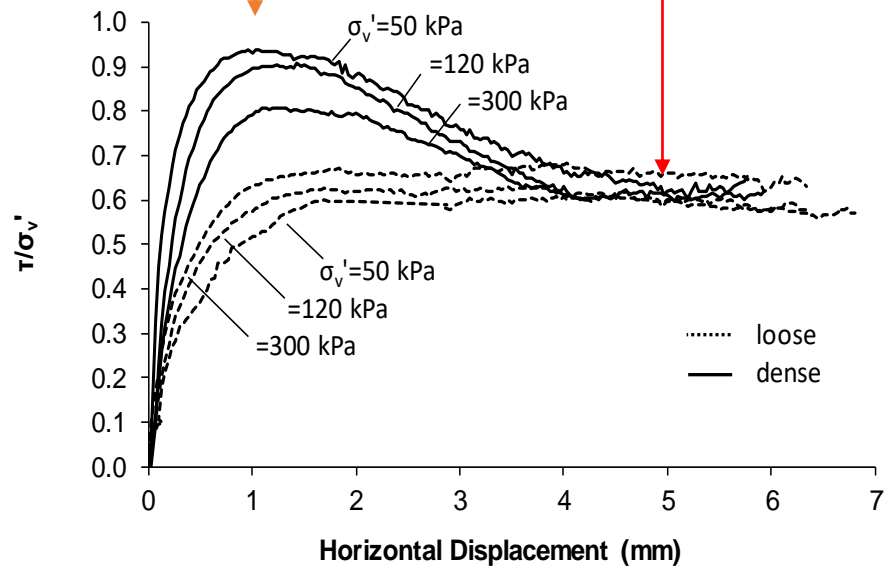
Σύγκριση πυκνής & χαλαρής άμμου

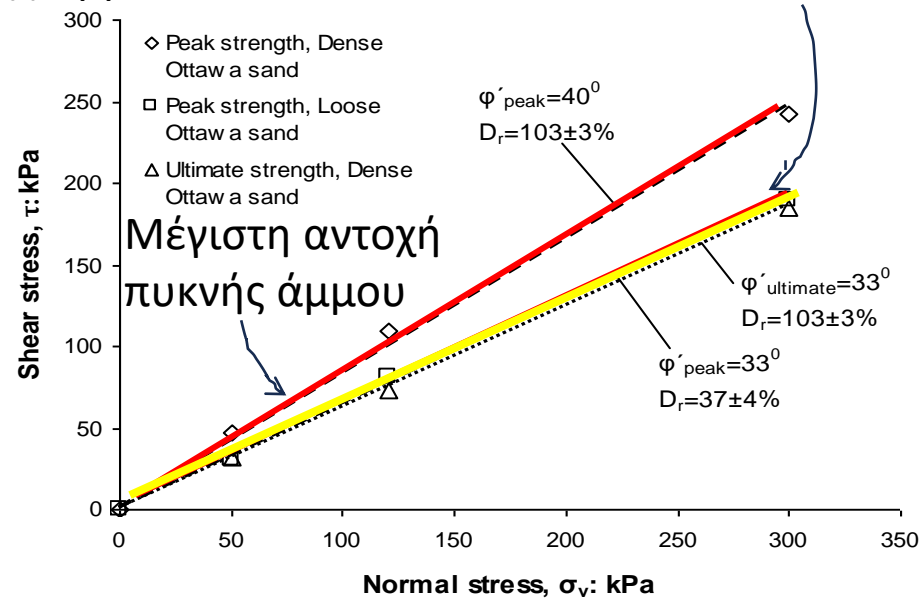
- Διαστολικότητα = αλληλεμπλοκή κόκκων (β)
- ΚΡΙΣΙΜΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
  1. Τελική διατμητική αντοχή ανεξάρτητη της πυκνότητας για ίδια κατακόρυφη τάση σ'_v (α)
  2. Τελικός δείκτης πόρων επίσης ανεξάρτητος της πυκνότητας για ίδια κατακόρυφη τάση σ'_v (γ)

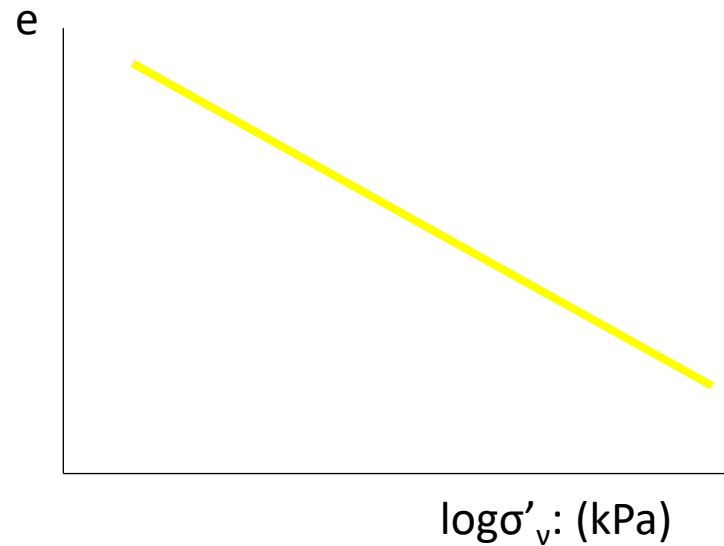
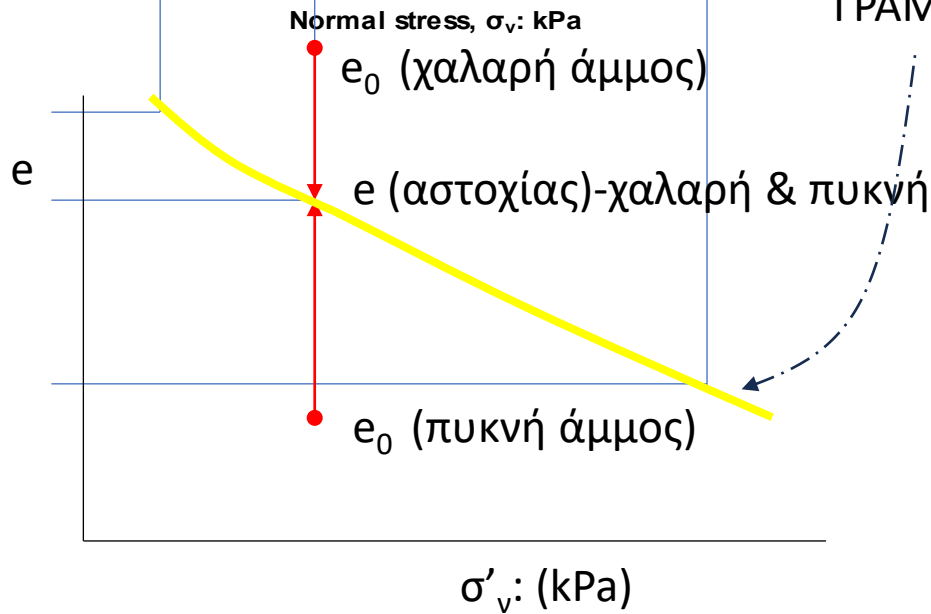
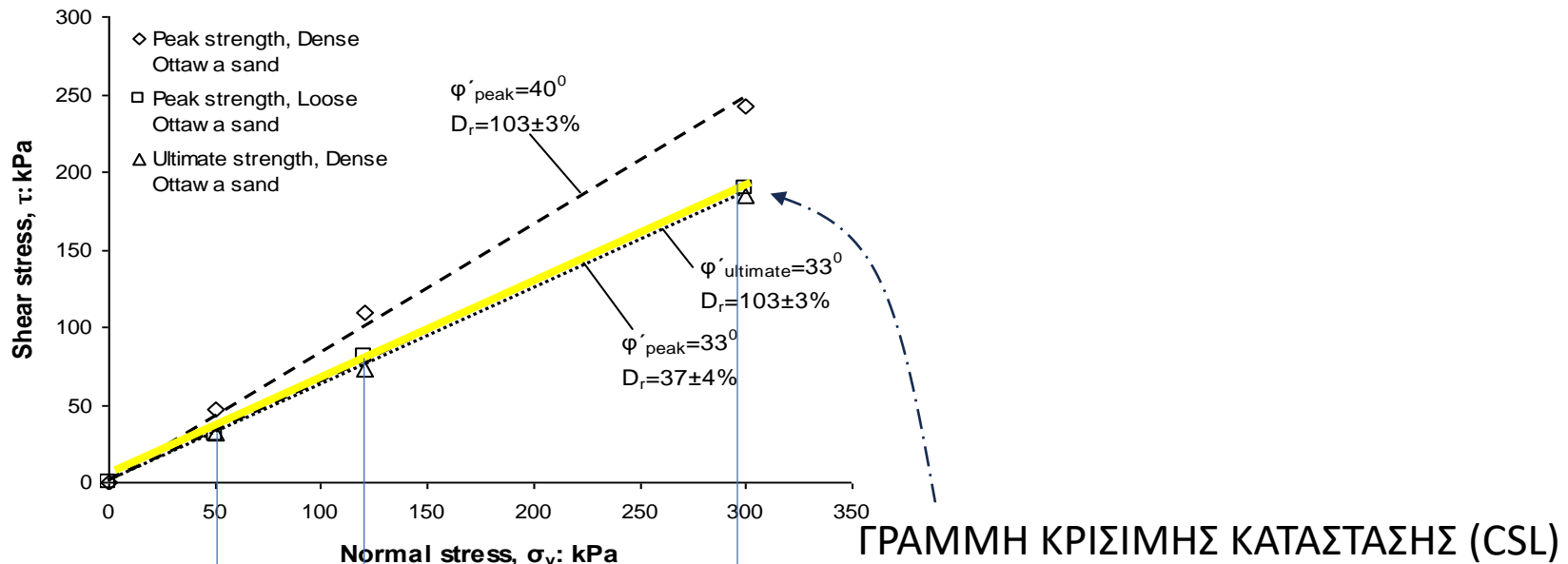
Μέγιστη διατμητική αντοχή πυκνής άμμου
 Διατμητική αντοχή χαλαρής άμμου

Γραμμή κρίσιμης κατάστασης

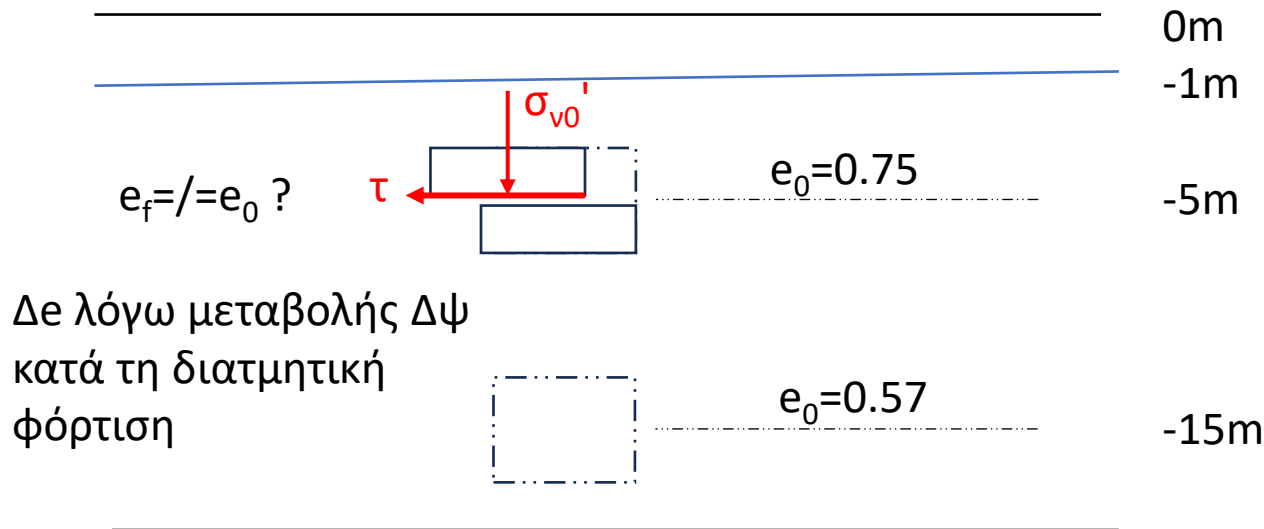

Περιβάλλουσες αστοχίας (Mohr-Coulomb)
 για πυκνά και χαλαρά δοκίμια άμμου

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Σε εδαφική στρώση άμμου με ειδικό βάρος 20kN/m^3 σε βάθος 5m η άμμος είναι χαλαρή με δείκτη πόρων $e_0=0.75$, ενώ στα 15m πυκνή με $e_0=0.57$. α) Να υπολογιστεί ο δείκτης πόρων κατά την αστοχία στις δύο αυτές θέσεις αν η στρώση υποβληθεί σε αργή διατμητική φόρτιση σε οριζόντιο επίπεδο μέχρι την αστοχία. Τα χαρακτηριστικά της CSL δίδονται στο σχήμα και η στάθμη του υδροφόρου ορίζοντα βρίσκεται 1m κάτω από την επιφάνεια του εδάφους. β) Αν η διατμητική φόρτιση οφείλεται σε σεισμό και προκαλείται αύξηση της πίεσης των πόρων Δu υπό σταθερό όγκο στο βάθος των 5m μπορεί να δούμε αστοχία? γ) Αν η γωνία διατμητικής αντοχής της χαλαρής και της πυκνής άμμου είναι $\phi'=30^\circ$ & 39° αντίστοιχα να υπολογιστεί η διατμητική αντοχή της άμμου στην κάθε στρώση

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Τα χαρακτηριστικά της CSL δίδονται στο σχήμα και η στάθμη του υδροφόρου ορίζοντα βρίσκεται 1m κάτω από την επιφάνεια του εδάφους.

α) διάτμηση υπό σταθερή σ'_v

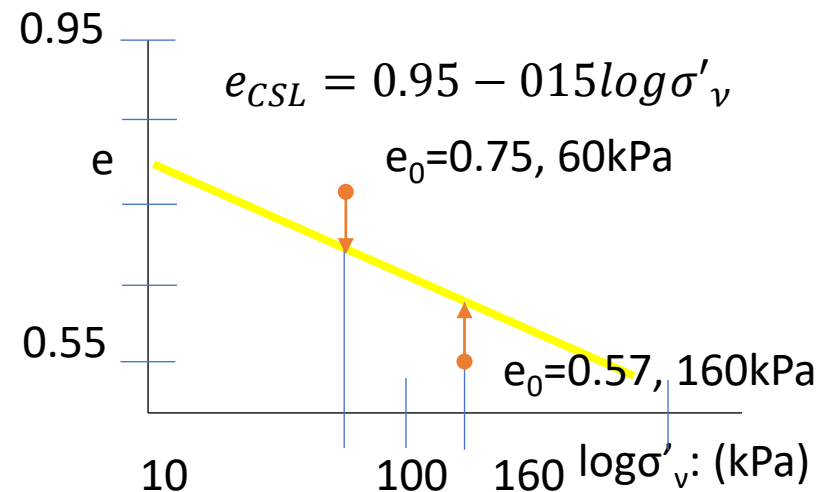
$$\sigma'_{v0}{}^{5m} = 5 \cdot 20 - 4 \cdot 10 = 60 \text{ kPa}$$

$$\sigma'_{v0}{}^{15m} = 15 \cdot 20 - 14 \cdot 10 = 160 \text{ kPa}$$

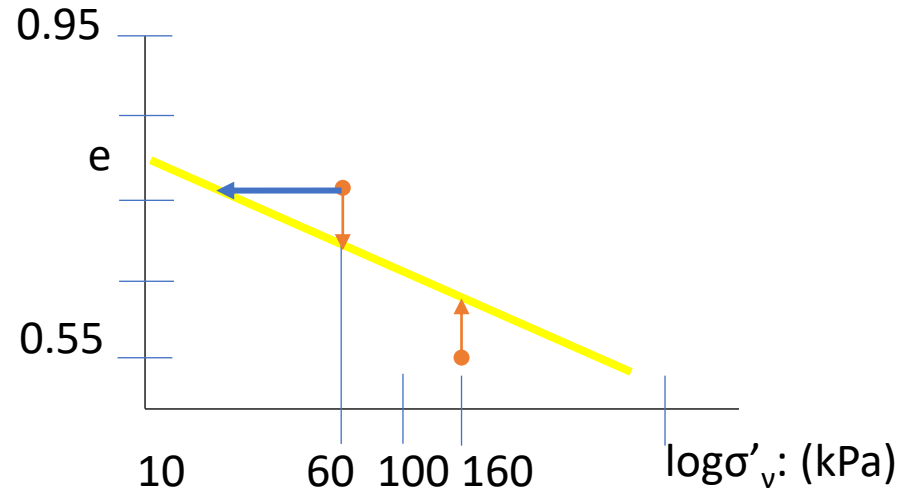
$$e_{CSL}^{5m} = 0.95 - 0,15 \log 60 = 0.68$$

$$e_{CSL}^{15m} = 0.95 - 0,15 \log 160 = 0.62$$

ΓΡΑΜΜΗ ΚΡΙΣΙΜΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (CSL)

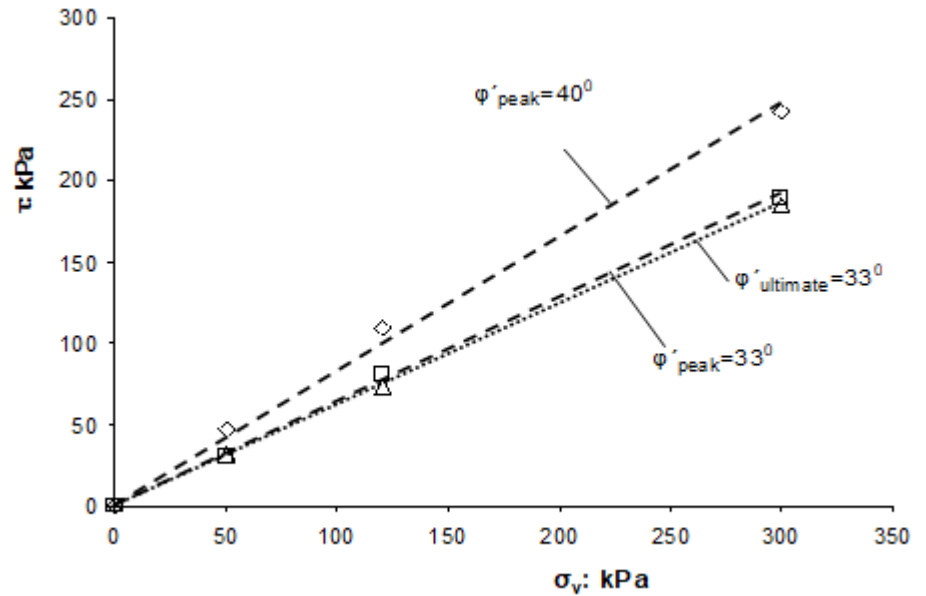
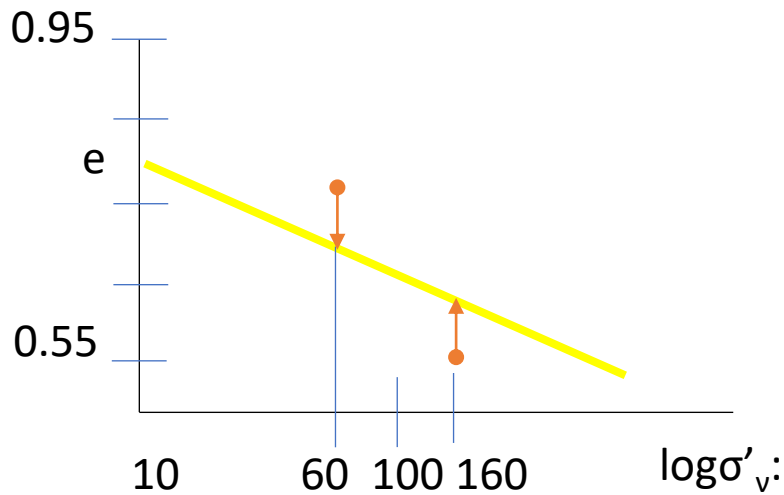

β) αν η διατμητική φόρτιση οφείλεται σε σεισμό και προκαλείται αύξηση της πίεσης των πόρων Δu υπό σταθερό όγκο, στο βάθος των 5m μπορεί να δούμε αστοχία?

β) η πάνω στρώση λόγω μείωσης της ενεργού τάσης σ'_v υπό σταθερό όγκο ($e=ct$)

γ) Αν η γωνία διατμητικής αντοχής της χαλαρής και της πυκνής άμμου είναι $\phi' = 33^\circ$ & 40° αντίστοιχα να υπολογιστεί η διατμητική αντοχή της άμμου στην κάθε στρώση

$$\tau(5m) = 60 \tan 33 = 39 \text{ kPa}$$

$$\tau(15m) = 160 \tan 40 = 134 \text{ kPa}$$